

BREU HISTÒRIA DE L'ALPINISME CATALÀ

L'excursionisme o muntanyisme es defineix com la realització de recorreguts més o menys llargs, per zones normalment rurals o de muntanya. Però aquest esport té una variant que es l'alpinisme, nom que originàriament denominava als individus que al segle XVIII varen començar a estudiar i a fer excursions per els Alps, i que actualment denomina als practicants de l'ascensió a una muntanya utilitzant l'escalada; i precisament per ser una variant, la història de l'alpinisme està estretament lligada a la història de l'excursionisme.

Durant l'any 1882, l'excursionisme o alpinisme va assolir un gran ressò amb motiu de l'Expedició Catalana a l'Everest: aquest esport, que normalment restava oblidat als mitjans de comunicació, va constituir (amb motiu de l'esmentada expedició) notícia de primera plana, sobretot durant les dos o tres últimes setmanes de l'intent d'ascensió. Aquest canvi en el tractament informatiu pot fer pensar, als que no estan gaire vinculats a aquest esport, que l'intent va ser un fet aïllat, una flor que no fa estiu, però si ens parem a analitzar l'evolució de l'excursionisme català, veurem que l'intent d'ascensió a l'Everest és el fruit d'una evolució seguida al llarg de molts anys, i representa una fita més en aquesta evolució, si bé és la més important per ser el cim més alt del món.

Aquesta evolució s'inicia, al menys d'una manera oficial, l'any 1876 amb la creació de la primera entitat excursionista de Catalunya (Associació Catalana d'entitats Científiques), creació que es produeix en un contexte europeu d'increment de l'interès per l'ascensió de muntanyes, que està relacionat amb el triomf de la raó i de l'esperit científic per sobre de la por al món natural. Després d'alguns conflictes interns entre els partidaris d'una dedicació exclusiva a la muntanya (alpinisme) i els partidaris d'una funció més científica (excursionisme), que va portar a la disgregació de la Associació, el 1891 es va formar el "Centre Excursionista de Catalunya - Club

Alpí Català" que va representar la unió de les dos corrents, per complementar-se en un mateix fi comú. A partir de la consolidació d'aquesta entitat, arreu de Catalunya varen anar apareixent d'altres grups excursionistes la relació dels quals seria molt llarga d'enumerar.

Entrant ja en el capítol concret de l'alpinisme català, cal destacar com a primera fita important, la conquesta del "Cavall Bernat" de Montserrat l'any 1935; més tard, es comencen a fer expedicions als Alps: l'any 1958 s'escalava el cim oest del Lavaredo i el cim Canali, i el 1968 Jordi Pons va escalar la paret nord de l'Eiger, la de les Grands Jorasses, i la del Cervino. Al mateix temps que s'assolien aquestes fies a les principals parets dels Alps, s'iniciaven les primeres expedicions catalanes extra-europees: la primera es porta a terme el 1961 en que Jordi Pons, J.M. Anglada i F. Guillamón coronen el Huascarán, als Andes; el 1963, aquests mateixos homes assoliran els cims del Llongote i Sinla Grande (6.356 m.). El 1969 es porta a terme l'expedició "Barcelona-69" als cims de Hindu-Kush i Istor-o-Nal (7.389 m.). La conquesta de tots aquests cims representa l'assoliment de les màximes cotes a nivell de tot l'estat espanyol.

Però l'època daurada de l'alpinisme català s'inicia l'any 1974 quan s'aconsegueix la coronació del primer vuit mil (Annapurna est, 8.078 m.), per part de Jordi Pons, J.M. Anglada i Emili Civis. L'any 1975, Montserrat Jou assolirà el cim del Noshag (7.250 m.), essent la dona que posseeix el rècord d'altitud de tot l'estat Espanyol. El segon vuit mil conquerit per alpinistes catalans és el Makalú (8.481 m.), que va caure el 24 de maig de 1976, de la ma de Jordi Camprubí; l'any 1978, Narcís Serrat, en una expedició organitzada pel "Club Muntanyenc de Terrassa", va coronar la Punta nord del Kanchenyunga (8.597 m.). L'any 1979, una expedició catalano-navarresa de la que formava part en Jordi Pons, va assolir el cim del Dhaulagiri (8.172 m.); i l'any següent, mentre una